

[Stauning.]

mig over, at her har jeg ikke blot min egen Bedømmelse at støtte mig til, men den højtærede Finansministers; den højtærede Finansminister sagde forleden Dag ved Fremlæggelsen af Finanslovsforslaget nogle bemærkelsesværdige Ord om Landmandsbanken — de findes paa Sp. 22. Han forklarede, at det heldigvis var saaledes, at Staten fik nogle Indkomster af disse Aktier, det er Forudsætningen, at der skal ydes 5 pCt. af Statens 50 Mill. Kr.s Aktiekapital, og saa sagde han videre — det er et Par interessante Linier —: „Jeg føler mig ganske overbevist om, at denne Ydelse vil kunne finde Sted, thi saaledes som Landmandsbanken nu er konstitueret, med tilstrækkelig Kapital og med Udskillelse af de slette Risikoer, turde den vel omtrent være den bedst stillede Bank her i Landet.“

Jeg takker den højtærede Finansminister for den Anerkendelse, han her yder overfor dem, der fra første Færd holdt paa, at netop saadan burde man indrette Landmandsbanken, naar den skulde reorganiseres; jeg takker for det, det har neppe været rigtig i Finansministerens Bevidsthed at give os denne Anerkendelse.

Enhver ved, at mit Parti har i alt Fald en beskedent Andel i Landmandsbankordningen, saaledes som den blev, i hvert Fald en Andel, som er større, end Venstres afgaaede Handelsministers var, og naar det lykkedes at skabe et saa godt Resultat, som Finansministeren siger er skabt i denne Bank, ved jeg ikke, hvorfor det skulde være en Forbrydelse eller noget, vi skulde skamme os over, at tilstræbe flere gode Resultater af lignende Beskaffenhed. Vi finder det saare naturligt, at Samfundet efterhaanden bringer Orden i det Kaos, som kapitalistisk Forvaltning skaber, hver Gang noget, der betyder noget for Samfundets Økonomi, er i Færd med at bryde sammen. Jeg mener virkelig, at det er Samfundets Pligt enten at varetage det eller at skabe noget til Erstatning for det, der bryder sammen.

Hvorledes skulde det ellers gaa i dette forrykte kapitalistiske Samfund, hvis man ikke efterhaanden fik Samfundsmagten til at bringe Orden i den størst mulige Del af dette Samfund? Har vi set andet end Forvirring og Ødelæggelse fra de kapitalistiske Forvalteres Side? Hvad er hele den danske Bankhistorie andet end en Kæde af de sørgeligste Erfaringer om Kapitalismens Elendighed? — ikke mindst i de sidste 10—15 Aar har vi haft et Væld

af Erfaringer, der er dødbringende for dette Samfundssystem. Vi tror sikkert, at det maa blive bedre i Samfundet, naar Orden, Ærlighed og Sundhed sættes i Stedet for de Elementer, der trives saa frodigt i den kapitalistiske Bankverden.

Vi ved, at Hundreder af gamle Aktionærer i Privatbanken i Dag forstaar, at deres Interesser havde været vel tjent med en Haandsrækning fra Statsmagtens Side, og de samme Folk, der just ved dette Klokkeslæt møder ovre paa Børsen med deres til en Femtedel nedskaarne Aktier, ved, at det er Ministeriet, formodentlig særlig Ministeriets Chef med de middelalderlige Principper, som i første Række har Ansvaret for den Skade, der er sket, Principper, der synes at skulle føres ud i Livet med særlig Strenghed overfor de fattigste som altid. Det fortælles i Dag i Offentligheden, at man paatænker en Ordning indenfor Privatbanken, hvorefter man vil tillade, at de Aktieposter, som visse Foretagender nu har optaget, skal staa til Disposition, hvis der maatte være gamle Aktionærer, som ønsker at faa Del i disse. Altsaa de, der endnu har nogle Penge, kan faa Lov til at sætte dem ind i de gode indtægtgivende Papirer, man nu sætter i Omløb; men de, der ingen Penge har, kan slikke sig om Munden og maa være tilfredse med, at deres Aktier er blevet nedskaaet i de hellige Manchester-Teoriens Navn.

Begivenheden har kostet Aktionærerne 48 Mill. Kr. og vort Ministerium en Minister. Det er i Grunden billigt sluppet, hvis man slipper med det. Handelsministeren maatte træde tilbage. Den første Gang han, saa vidt jeg kan huske, stod paa et virkelig godt og forsvarligt Standpunkt, blev han væltet for det. Efter min Mening var det Smeden, der her blev rettet i Stedet for Bageren.

Vi her i Rigsdagen overvinder vel det Tab, som Tabet af denne Minister er. Og for Erhvervene er det maaske ogsaa godt, de har i hvert Fald nu faaet en Belæring om Ministeriets Følelser overfor Byerhvervene. Byerhvervenes Ministerium er i Praksis blevet nedlagt. Dette er en Bekræftelse paa, at der ikke er noget, der hedder Erhvervspolitik i dette Ministeriums Tid. Det er betegnende, at det konservative Blad — eller den konservative Bladforretning, skal jeg jo sige efter det ærede Medlem Hr. Fraenkels Ønske —, der hedder „Nationaltidende“, har udtrykt sin Tilfredshed med denne Ændring i Ministeriet. Ændringen er jo ogsaa svarende til den Filialpolitik, som nu er overladt Konserva-